

[P. M. Dam.]

man i nabolandene har anskaffet, og som man på Færøerne må anskaffe, såfremt der skal være tale om, at man kan konkurrere og eksistere på lige fod med de øvrige nordiske nationer. Færingerne har som sagt for få moderne fiskerskibe til at kunne beskæftige fiskerne og den del af hjemmebefolkningen, hvis levebrød er fiskearbejde.

Hvilke skadelige følger for befolkningen denne kendsgerning har — og i endnu højere grad i fremtiden vil få, såfremt de manglende skibe ikke kan tilvejebringes — forstår enhver. Som forholdene stiller sig i dag, må som bekendt et stort kontingent af vore fiskere søge arbejde ombord i islandske, norske, engelske og tyske fiskerskibe. Man kan sige, at det er godt, de arbejdsløse fiskere får lejlighed til at tjene gode penge hos de fremmede nationer, og at de har godt af at komme ud at se og lære at arbejde med det nye, som de andre har, både hvad angår selve fiskeriet og fiskeriindustrien samt forarbejdningen af fiskeriprodukterne til eksport i forædlet tilstand. Det er rigtigt; men den fisk, som vore fiskere fanger for de fremmede nationer, vore bitreste konkurrenter, burde de kunne fange fra vore egne skibe, så fangsten kunne komme til forarbejdning hjemme på Færøerne og afhjælpe arbejdsløsheden dér, som føles meget mere knugende end hernede, idet man som bekendt ikke har nogen arbejdsløshedsforsikring på øerne.

At der allerede er gjort en hel del med hensyn til finansieringen af køb af fiskerskibe til færingerne, kan siges. Man kan således henvise til realkreditinstituttet, de af staten bevilgede beløb som suppleringslån på indtil 15 pct. af anskaffelsesværdien og de af lagtinget de sidste år på budgettet opførte beløb som direkte tilskud på indtil 15 pct. af anskaffelsesværdien. Ved hjælp af denne finansiering og ved yderligere banklån dér, hvor staten ifølge loven ikke har kunnet yde nævnte lån, er det lykkedes at anskaffe nogle store moderne trawlere. Men i erkendelsen af, at denne finansiering er utilstrækkelig, har lagtinget vedtaget at bemyndige landsstyret til i samråd med lagtingets finansudvalg at søge at få et lån på 20 mill. kr. med særligt henblik på køb af hypermoderne store trawlere, hvis anskaffelsessum ligger omkring 5—6 mill. kr.

for hver. Brugte og ikke længere helt moderne store trawlere koster 4—5 mill. kr. Landsstyret har prøvet på at rejse lån i England og andre steder, men uden positivt resultat.

Foruden den nævnte vedtagelse foreligger der en lagtingsvedtagelse, som pålægger landsstyret og de færøske folketingsmænd at undersøge mulighederne for optagelse af et lagtingslån på indtil 50 mill. kr., der dog ikke er tiltænkt fiskeriet alene, men også andre grene af erhvervslivet samt udbygning af kommunikationsforholdene.

Dette viser, hvor stor en kapitalhunger der er på Færøerne. Udenfor rigets grænser er det vist meget vanskeligt at skaffe den nødvendige kapital, således som forholdene er i dag. Og selvom det var muligt, er jeg bange for, at betingelserne ville være alt andet end frie og billige.

Pengene må imidlertid skaffes. Der er her tale om en i allerhøjeste grad færøsk-dansk opgave. En færøven her i København, en ledende bankmand, der har beskæftiget sig meget med færøske forhold, sagde en dag til mig, at han kunne ikke se nogen anden løsning; end at det med hensyn til den påkrævede finansiering af en hurtig fornyelse af den færøske fiskerflåde var nødvendigt at rejse spørgsmål om, at staten ydede lagtinget de nødvendige lån eller garanti for disse lån. At denne færøven og bankmand har ret, kan der ikke herske tvivl om iblandt dem, der kender de færøske erhvervsforhold.

Af hensyn til den misforståelse, der ofte opstår blandt folk med hensyn til, hvad der ydes som tilskud, og hvad der ydes som lån, er det nødvendigt at understrege, at der her ikke er tale om tilskud, men om lån til almindelig rente. Og såfremt man overhovedet tror på, at et rationaliseret, moderne fiskeri kan klare sine forpligtelser, er der ikke tale om større risiko for staten. Her er tale om hjælp til selvhjælp, den samarbejdsform, som alle parter har størst glæde af. Det er mit håb, at den høje regering og det høje ting vil møde ethvert fornuftigt, konkret forslag om en sådan hjælp, når det foreligger, med velvilje og en positiv indstilling.

Jeg berørte fiskeriterritorispørgsmålet. Det er ikke for meget sagt, at dette spørgsmål er et af de mest brændende på Færø-